

Ojczyzna moja jest pieśnią ze stali

Co latem czyha na młodzież? Według raportu olsztyńskiej policji: alkohol, narkotyki oraz wakacyjne obozy „organizacji o zabarwieniu nazistowskim”. W raporcie wymieniono ich poglądy: „gloryfikacja białej rasy, pogarda dla mniejszości, niechęć do demokracji, marzenia o rządach silnej ręki, sprzeciw wobec członkostwa Polski w NATO i UE”. Na liście ekstremistów pojawiła się Młodzież Wszechpolska. Poseł Roman Giertych, honorowy przewodniczący Wszechpolskiej, natychmiast zareagował: „Jeszcze tego nie było, żeby policja przestrzegała młodzież przed legalnie działającymi partiami politycznymi. Nie możemy pozwolić, by osoba winna takiego skandalu nie poniosła konsekwencji”. Choć szef olsztyńskiej policji przeprosił za błąd i obiecał go naprawić, Giertych zażądał jego dymisji. „Naziści przez pomyłkę” – pisaliśmy o tym kilka dni temu.

Gdańsk. Młodzi mężczyźni zgodnie deklarują: – Nasze poglądy mogą zaszkodzić w karierze. Wciąż słyszymy drwiny i wyzwiska. „Jesteś przeciw akcesji? Ty faszysto!”. Za słowo „naród” – „faszysta!”. Jakbyśmy odpowiadali za Holocaust! A my po prostu szukamy wartości, jesteśmy z „generacji coś”. W dzieciństwie nie znosiłmy bajek, zawsze woleliśmy historię.

Stefan Jankowski, Jerzy Sobol – działacze gdańskiej Młodzieży Wszechpolskiej. Studenci uniwersytetu, jedyni narodowcy na wydziale, bo Gdańsk to ponoć trudny teren. Starsi zatrzymali się na hasła „Precz z komuną”, a studenci chcą się do Unii doczołgać. Więc jak człowiek próbuje coś więcej, wymyślają mu od megalomanów.

W księgarni złapał kontakt

Stefan – rocznik 1980, rodzina robotnicza. Ojciec od rana do wieczora pracuje jako murarz. Matka wystąpiła z „Solidarności”, gdy sprzedano Francuzom fabrykę, w której pracowała. Zwyczajni ludzie: kościół, obiad, mecz. Ale kupowali dzieciom książki, co na olsztyńskim osiedlu Kormoran rzadko się zdarzało. Stefan zażytywał się w „Ogniem i mieczem”, potem zafascynował go „Polski obóz narodowy” Jędrzeja Giertycha. Tę lekturę podsunął mu związany z PAX-em wujek. Kiedyś w księgarni Stefan trafił na ulotkę Młodzieży Wszechpolskiej z kontaktem telefonicznym. Ekipa była silna, szefowała jej Basia – żona Romana Giertycha.

W liceum Stefan spotkał kilku podobnie myślących. Zaczęli razem na pochodach krzyczeć: „SLD – KGB”, prowokowali nauczycieli komuchów, przyklejali do drzwi plakaty antyeuropejskie. Zyskali w szkole wpływy, bo opanowali samorząd uczniowski.

W 1997 r. w Olsztynie Stefan demonstrował 11 listopada: – Manifestacja była nielegalna. Fotografował nas UOP, 20 osób dostało kuratorów sądowych.

Rok później w cerkwi w Kętrzynie Ukraińcy wieszali tablicę upamiętniającą UPA: – Zrobiliśmy kontrimprezę. Policja nachodziła nas potem w mieszkaniach.

Pierwsza krew przelana za ojczyznę: – Na koncercie Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy w 1994 r. dostałem kamieniem w oko od punka.

Zadymy z lewakami były wtedy częścią stylu życia. Inną – obozy samokształceniowe Młodzieży Wszechpolskiej.

W olimpiadzie z wiedzy o społeczeństwie Stefan startował razem z kolegą z Grupy Antynazistowskiej. Dostał temat „Skrajna prawica na zachodzie Europy”. Wygrał indeks Uniwersytetu w Białymstoku. Jednak nie chciał tam studiować, bo w Białymstoku Młodzież Wszechpolska jest mocna, a w Gdańsku była słaba: – Tu wciąż jadą na antykomunie. Ile można? To zdechły czerwony smok.

Stefan chciał to zmienić.

**Z artykułu
działacza Młodzieży
Wszechpolskiej:
„Znieczulenie
własnej kultury
pierwiastkami obcymi
jest niebezpieczne.
Dlaczego pod szyldem
polskiej kultury
narodowej w polskich
podręcznikach
umieszcza się
takich żydowskich
twórców jak:
Julian Tuwim,
Bruno Schulz,
Bolesław Leśmian
Tadeusz Peler czy
Roman Brandstaetter?”**

LIDIA OSTAŁOWSKA

PIOTR PIOTROWSKI

Tak w skrócie przedstawia się plan

Dziesięć lat wcześniej demiurgiem dla całej Polski był nastoletni Roman Giertych. W 1989 r. wskrzesił organizację, na pierwsze zebranie podobno zgłosiło się 40 osób. Dziś ma 2 tys. oddanych aktywistów, kilkadziesiąt oddziałów, 15 reprezentantów w sejmikach wojewódzkich, 10 w radach dużych miast. Trwa marsz na stanowiska państwowe.

Kilka lat temu Radio Maryja odwróciło się od AWS. Na antenie pojawiły się wówczas cotygodniowe audycje z udziałem Wszechpolsaków. Po raz pierwszy tak masowe medium dopuściło ich do mikrofonu. Młodzież wykorzystwała tę promocję, przestała być politycznym folklorem. Kolejną szansą stał się sojusz z Ligą Polskich Rodzin.

Stefan: – Wiosną 2001 była czarna rozpacz, bo rządził AWS – malowana prawica. Zmieniło się w czasie wyborów parlamentarnych. Liga dawała nam twarze, ich kandydatom trzeba było pomóc. To my rozdawaliśmy ulotki, pisaliśmy im przemówienia. Niektórzy z naszych sami startowali.

Roman Giertych w manifestacie „Kontrewolucja młodych” apelował już wcześniej: „Wyobraź sobie, Szanowny Czytelniku, że w każdym miasteczku Polski i w każdej dzielnicy dużego miasta znajduje się osoba, która rozpoczyna pracę. Po roku osoba ta ma już kilkunastu pomocników, po dwóch latach na terenie wioski czy osiedli okalających miasteczko lub dzielnicę znajdują się przedstawiciele i kolporterzy. Po trzech latach kolporterzy uzyskują grono zainteresowanych. Pomyśl, Szanowny Czytelniku, jaka siła będzie nam mogła przeszkodzić w odrodzeniu Polski? Kto przeciwstawi się ruchowi, który obejmie cały kraj i zamkniętej i napuszonej «elicie polityków» powie jedno wielkie «Dostyl!» «. Dostyl kłamstw i obłudy! Dostyl małwersacji, złodziejstwa i łapówek! Dostyl kompromitowania Polski! Dopiero wtedy przyjdzie czas budowania naszego państwa w zgodzie z interesem obywateli i tradycją. Tak w skrócie przedstawia się plan”.

Stefan: – Jak Liga odniosła sukces, a do rady miasta wszedł nawet jeden z na-

szych, pojawiła się baza: telefony, internet, kserokopiarki i trochę pieniędzy. Każdy poseł i samorządowiec Ligi oddaje 10 proc. dochodu na cele partyjne, a ci z Młodzieży dodatkowo 5 proc. na Młodzież. Nasze obozy są darmowe, płaci się tylko za przejazd. Miesięczna składka to 2 zł. Teraz w jedną noc możemy rozkleić tysiąc plakatów, jesteśmy najliczniejszą ekipą w mieście. To nas najbardziej widać na ulicach. Robimy pochody, protesty, wiece. W gdańskiej organizacji urosliśmy od 11 osób do 200.

Jerzy: – Mówili: „Tutaj nigdy Młodzież Wszechpolska nie powstanie”. Ale to moje miasto!

Stefan: – Mógłbym konstruować bomby, wolę udzielać się w polityce. Radykalizm rozumiem jako zakorzenienie w idei narodowej. Mamy konkretne cele, osiągamy je przez instrumenty prawne. W Gdańsku w wyborach liczymy na 25 proc.

Jerzy: – Jak by to było? Władza leży na ulicy, a my nie potrafimy się schylić. Starsi się nie sprawdzili. Koryciarze!

Obraca się mieczyk Chrobrego

Jerzy – rodzina robotnicza. Matka zmarła, gdy miał 12 lat, ojciec pracował za granicą. Chodził z kluczem na szyi. Sam doszedł do swoich poglądów. Widział, że w Polsce nie ma opozycji, politycy to ta sama banda. W technikum spotkał skinheadów: narodowcy, rasiści, naziści – to byli dobrzy koledzy. Oczytani, lubili zwłaszcza Łysiaka. Chodził z nimi na mecze. Arka Gdynia jest klubem antynarodowym, zatrudnia obcych etnicznie zawodników. Kibicował więc narodowemu Bałtykowi.

Stefan na pytanie „Dziennika Bałtyckiego”, czy to prawda, że chodzi na pochody ze skinami, odpowiedział: „To propaganda PRL wrzucała do jednego worka ruch narodowy z faszyzmem, rasizmem i antysemityzmem. W naszych pochodach mogą się znaleźć nie tylko naziści i skini. Mogą też być anarchiści. Nikt nikomu nie zabrania z nami iść”.

(Słzi razem z neopogańskim Niklotem. To stowarzyszenie na rzecz tradycji i kultury. Chęć przywrócenia wiary w słowiańskich bogów. Chrześcijaństwo uznają za wyraz ducha żydowskiego).

Jerzy przyznaje jednak, że jedna trzecia Wszechpolsaków to skinheadzi. W Gdańsku jest duża załoga skinowska. Ceni ją, choć do niej nie należy. Nie zawiodą, nie zdradzą, szukają kontaktu. Inaczej niż studenci, którym nic się nie chce. Choroba inteligentów! W Trójmieście do Młodzieży garną się ci społecznie zbuntowani, korzenie robotniczo-chołopskie. Lepszy jeden konkretny człowiek niż jakichś dziesięciu fagasów.

Rafał Pankowski z antyfaszystowskiego stowarzyszenia Nigdy Więcej, obserwator skrajnie radykalnych europejskich ruchów prawicowych, nie jest zdziwiony taką sympatią dla skinów: – W latach 80. organizacje neonazistowskie wykalkulowały, by wciągnąć je w orbitę rasizmu. Subkultura zaczęła się szybko rozprzestrzeniać. Do Polski dotarła z Niemiec i Anglii w wersji skrajnej i szybko skojarzyła się z partiami politycznymi. Młodzież Wszechpolska o względy skinheadów walczyła jako jedna z wielu, teraz pewnie zwycięża. Wśród elit radykalnych organizacji panuje daleko posunięty cynizm w wykorzystywaniu tego mięsa armatniego. Tak ich traktował Tejkowski, potem Bryczkowski, w Młodzieży Wszechpolskiej jest podobnie [Bolesław Tejkowski – lider faszystowskiej Polskiej Wspólnoty Narodowej, Janusz Bryczkowski – Polskiego Frontu Narodowego, organizacji o podobnym odcieniu – L.O.]. Wielu działaczy Młodzieży ma skinowską przeszłość. Może noszą już inne buty,

